

در گفت‌وگو با ایسکانیوز مطرح شد؛

ارائه رشته دانش‌شناسی در تمام مقاطع دانشگاه آزاد

عضو هیئت علمی واحد همدان گفت: پیدایش رشته‌ها و گرایش‌های تخصصی جدید نظیر علم سنجی و مدیریت اطلاعات منجر به توسعه و تغییر نام رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی به علم اطلاعات و دانش‌شناسی شده و امروز این رشته تا مقطع دکتری در برخی از واحدهای دانشگاه آزاد ارائه می‌شود.

علیرضا اسفندیاری مقدم عضو هیئت علمی واحد همدان در گفت‌وگو با خبرنگار گروه دانشگاه ایسکانیوز، درباره رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی و جایگاه این رشته در علوم انسانی گفت: رشته اطلاعات و دانش‌شناسی صورت جدید و به‌روز شده رشته کتابداری است و این رشته بیشتر به چرخه مدیریت بازاریابی و ذخیره‌سازی اطلاعات می‌پردازد که در فضای سنتی بیشتر ناظر بر آرشیوها بود. در حال حاضر، پیشرفت‌های سریع علمی و افزایش میزان انتشارات مکتوب و غیرمکتوب، فرآیند دستیابی به اطلاعات را پیچیده و مشکل کرده است. ضرورت برخورد علمی و فنی مناسب با رشد روزافزون انتشارات برای ذخیره و بازیابی اطلاعات به منظور تسریع و افزایش دسترس پذیری آن برای همه کاربران در سطوح مختلف جامعه اهمیت رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی را بیشتر کرده است.

وی تشریح کرد: به دنبال تحولات اساسی رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی در سطح دنیا و لزوم تعریف کارکردها و مأموریت‌های جدید برای این رشته و پیدایش رشته‌ها و گرایش‌های تخصصی جدید نظیر علم سنجی، مدیریت اطلاعات و سرانجام رشته کتابداری و اطلاع‌رسانی در شهریور سال ۹۱ به رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی تغییر نام یافت. امروز این رشته تا مقطع دکتری در برخی از واحدهای دانشگاه آزاد، همپای دانشگاه‌های مطرح دولتی ارائه می‌شود.

عضو هیئت علمی واحد همدان در ادامه خاطرنشان کرد: تاکنون، ۱۳ عنوان کتاب، تالیف و ویراستاری در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی داشتم و ۲۰۰ مقاله پژوهشی ارائه کردم که ۱۰۰ مورد آن در حوزه بین‌المللی و به زبان انگلیسی بوده، تعدادی از این مقالات هم در پایگاه اسکوپوس نمایه شده است. با توجه به نهضت تولید علم و جنبش نرم‌افزاری و تاکید مقام رهبری به این امر، به سهم خود همگام با فناوری روز دنیا در این مسیر حرکت کردم و به عنوان یک ایرانی فعال در این زمینه قدم برداشتم.

اسفندیاری مقدم درباره مشکلات علوم انسانی در کشور یادآور شد: مهم‌ترین مشکل ما در بحث علوم انسانی، عدم توجه به منابع انسانی توانمند است. از سوی دیگر، متأسفانه در ایران، توجه کافی به امر پژوهش نمی‌شود. در صورتی که در بسیاری از کشورهای توسعه‌یافته، اهمیت بسیاری برای دانشمندان خود در عرصه علوم انسانی قائل هستند. دانشگاه آزاد هم با تاسیس معاونت علوم انسانی و هنر گام‌های استواری را در توسعه رشته‌های مختلف این حوزه برداشته که می‌تواند زمینه‌ساز توسعه و پیشرفت در این علوم باشد.

وی تاکید کرد: مهم‌ترین راهکار برای تربیت نظریه‌پرداز در کشور، اهمیت دادن به رشته‌های علوم انسانی است. در حال حاضر در سراسر جهان، رشته‌های علوم پایه و علوم انسانی محور توسعه در کشورهای پیشرفته بوده که این امر باید به عنوان یک الگو در دیگر کشورها لحاظ شود.

عضو هیئت علمی واحد همدان درباره بومی‌سازی علوم انسانی و اثرات آن خاطرنشان کرد: بومی کردن علوم انسانی با هدف تطبیق دانش

وارداتی با فرهنگ ایرانی و اسلامی از دیرباز مطرح بوده است. اگر چه در ضرورت بومی‌سازی علوم انسانی شک و تردیدی وجود ندارد؛ اما وضعیت کنونی ما در این علوم روشن می‌کند که در تعریف و تفسیرهای فعلی از بومی‌سازی ایرادهایی وجود دارد. ایرادهایی که بدون رفع آن نمی‌توان از سودمندی و کارآمدی علوم بومی شده اطمینان یافت.

اسفندیاری مقدم گفت: بومی‌سازی در صورتی که با ایجاد فضای نقد همراه شود و فرصت مداخله در روند پیشرفت علم را دهد می‌تواند زمینه‌ساز تحولی فوری و همه‌جانبه در ساختار و کارکرد این علوم باشد؛ اما در غیر این صورت، نتیجه معکوس داشته و حاصل آن تنها یک شعار و پیامدهای منفی خواهد بود.

وی درباره دلایل عدم ورود نخبگان به رشته‌های علوم انسانی تصریح کرد: عدم ورود نخبگان به رشته‌های علوم انسانی به دلیل شرایط فکری و فرهنگی بوده که در جامعه امروز حاکم است. از گذشته تا امروز دانش‌آموزان برتر وارد رشته‌های ریاضی و تجربی می‌شدند و این باور وجود دارد که دانش‌آموزان ضعیف وارد رشته‌های انسانی می‌شوند. در حقیقت عدم اشتغال مناسب و بازار کار ناپایدار برای فارغ‌التحصیلان علوم انسانی و نبود نگاه صحیح به این رشته‌ها منجر به جذب حداکثری در دیگر رشته‌ها شده است.

اسفندیاری مقدم درباره جایگاه علم اطلاعات و دانش‌شناسی خاطرنشان کرد: در بازار کار آینده این رشته نه تنها کتابخانه‌های سنتی بلکه سازمان‌ها، موسسات و شرکت‌های مختلف با هدف مدیریت و سازماندهی اطلاعات و راهبری و عضویت در تیم‌های مدیریت دانش و مدیریت، مشاوره و گردآوری اطلاعات پژوهشی و تحلیل اطلاعات و معاونت پژوهشی دانشگاه‌ها با هدف ارزیابی اطلاعات مربوط به انتشارات علمی و پژوهشی و پردازش داده‌های مربوط به تولید علم و اخذ مشاوره در خصوص نظامات رتبه‌بندی علمی و دانشگاهی به دنبال جذب فارغ‌التحصیلان این رشته خواهند بود. بنابراین آینده شغلی فارغ‌التحصیلان این رشته از جهت ورود به بازار کار و امنیت شغلی مشخص و روشن است.

عضو هیئت علمی واحد همدان درباره جایگاه علوم انسانی در کشور اظهار کرد: علوم انسانی راهبر توسعه یک کشور است وقتی که در حوزه راهبری و هدایت توسعه مشکل داشته باشیم، علوم مختلف، دیگر اثرگذاری سودمندی نخواهند داشت؛ بنابراین اگر در حوزه علوم انسانی مشکل داشته باشیم در سایر علوم هم دچار مشکل می‌شویم؛ بر همین مبنا توسعه و توجه به علوم انسانی برای تحول در یک کشور، امری مهم و غیرقابل انکار بوده که نیازمند توجه مسئولان امر است.

انتهای پیام/